

Stanovisko České onkologické společnosti ČLS JEP

současná situace související se šířením koronavirového onemocnění COVID-19 představuje závažný celosvětový problém. **WHO vyhlásila pandemii COVID-19 ve středu 11.3.2020, Česká republika se od 12. 3. 2020 nachází v nouzovém stavu.**

Ukazuje se, že při narůstajícím množství pacientů s COVID-19 dochází k významnému zatížení zdravotnického systému, který soustřeďuje své technické a personální kapacity na zvládnutí neodkladných stavů vznikajících v důsledku této pandemie. Situaci dále stěžuje skutečnost, že onemocnění COVID-19 se nevyhýbá ani zdravotníkům samotným, ani onkologickým pacientům.

Na základě informací, které máme o průběhu onemocnění COVID-19 z jiných zemí, víme, že někteří onkologičtí pacienti mohou mít zvýšené riziko rozvoje vážných komplikací v případě, že onemocní COVID-19. Rizikovou skupinou mohou být především osoby starší 65 let, pacienti s dalšími závažnými onemocněními (diabetes mellitus, některá plicní a srdeční onemocnění), ale i pacienti podstupující náročné operační výkony a protinádorovou léčbu, pokud by v jejím průběhu vznikaly nežádoucí účinky těžkého stupně 3 a 4, a to zejména na bílých krvinkách nebo sliznicích.

Potenciálně všichni onkologičtí pacienti léčení chemoterapií nebo protinádorovou léčbou významně ovlivňující obranyschopnost našeho těla, mohou být ve zvýšeném riziku COVID-19, které může mít větší dopad na jejich zdravotní stav, než riziko z odložení nebo změny onkologické léčby. Protože informace jsou limitované a nelze předpokládat, že brzy budou detailnější, přicházíme s tímto společným stanoviskem.

Za výše uvedených okolností lze akceptovat následující změny ve zvyklých postupech:

- odložení operačního zákroku u asymptomatického nádorového onemocnění na dobu několika týdnů, případně u nádorů, kde je to možné, předřazení hormonoterapie, chemoterapie, cílené léčby nebo radioterapie samotné operaci, zejména pokud by odložení operačního zákroku mělo být delší než 2 měsíce,
- přerušování paliativní protinádorové léčby nebo prodloužení intervalů její aplikace, a to zejména v případech, kdy je onemocnění dlouhodobě stabilizované,

- prodloužení intervalů aplikace protinádorové léčby nebo snížení dávky či změna jednotlivých protinádorových léčiv, a to zejména v případech, kdy stávající léčba způsobuje závažné nežádoucí účinky,
- případně jiná individualizace protinádorové léčby, zejména u pacientů s vysokým rizikem rozvoje komplikací onemocnění COVID-19,
- odložení pravidelné kontroly, včetně laboratorních a jiných vyšetření (např. CT, MRI, mamografie, endoskopie), u pacientů sledovaných po již ukončené onkologické léčbě,
- odložení screeningového vyšetření u jinak zdravých osob.

Předpokládáme, že vámi realizované změny budou zohledňovat nejenom okolnosti uvedené v tomto prohlášení, ale i individuální situaci každého pacienta a případně i konzultaci mezi odborníky vašich multioborových týmů, pokud to situace dovolí.

Víme, že jakékoliv neplánované změny v postupu protinádorové léčby nebo kontrol, mohou být pro naše pacienty stresující záležitostí. Na straně druhé **navržené změny mají sloužit k tomu, abychom tuto mimořádnou situaci v naší zemi zvládli co nejlépe, a to bez újmy na zdraví nás všech, tj. zdravotníků i našich onkologických pacientů.**

Výbor České onkologické společnosti ČLS JEP